

Kumppanuusvanhemaksi

Kumppanuusvanhemmuus - ajatuksia nousevasta ilmiöstä

16.5.2023

Kaisa Niittynen
Perhevalmentaja

1

Kumppanuusvanhemmuus

on suunniteltua ja jaettua vanhemmuutta, jossa vähintään kaksi henkilöä ilman keskinäistä rakkaussuhdetta ryhtyy yhteisestä sopimuksesta vanhemmiksi yhteiselle lapselle.

Termistöä

- **Kumppanuusvanhemmuus:** Kumppanuusvanhemmuus on suunniteltua ja jaettua vanhemmuutta, jossa vähintään kaksi henkilöä ilman keskinäistä rakkaussuhdetta ryhtyy yhteisestä sopimuksesta vanhemmiksi yhteiselle lapselle.
- **Vanhemmuuskumppani:** Kumppanuusvanhemmat ovat toisilleen vanhemmuuskumppaneita.
- **Co-parenting:** Englanninkielinen vastine kumppanuusvanhemmuudelle. Käytetään laajasti myös eron jälkeisestä vanhemmuudesta.
- **Kumppanuusperhe:** Kumppanuusvanhempien ja heidän laps(i)ensa muodostama perhe.
- **Apilaperhe:** Kumppanuusperhe, jossa on kolme tai useampia vanhempia.
- **Kolmiapilaperhe:** Kumppanuusperhe, jonka perustavat kolme vanhempaa, esimerkiksi pariskunta ja itsellinen ihminen.
- **Neliapilaperhe:** Kumppanuusperhe, jonka perustavat neljä vanhempaa, esimerkiksi kaksi pariskuntaa.

Kumppanuusvanhemmuus

- Vähintään kaksi henkilöä jakaa vanhemmuutta alusta alkaen ilman rakkaussuhdetta
- Suunnitelmallista, sopimiseen ja yhteiseen haluun ja toiveeseen perustuvaa
- Vain kaksi voi olla virallisia juridisia vanhempia, useampi huoltajia, kasvattajia, tosiasiallisia vanhempia
- Muumimuki
- Lapsi kahdessa kodissa
- Aiesopimus etukäteen, tapaamis- ja elatussopimus lapsen synnyttyä

Aiesopimus

- Kaksiosainen
  - Suunnitelma lapsen alulle saattamisesta
  - Pelisäännöt
- Tärkeä keskustelun ja tutustumisen apuväline
- Luo pohjan sopimukselle huollosta, tapaamisesta ja elatuksesta
- Hyödyllinen väline, johon palata yhä uudelleen
- Kertoo, mihin ollaan alkujaan sitouduttu, mitä sovittu
- Tärkeää että sisältää, kuinka muutoksia tehdään, miten asioista lapsuusvuosien aikana sovitaan, kuinka ristiriitoja ratkotaan
- Ei ole täytäntöönpanokelpoinen, mutta siviilioikeudellisesti pätevä

Muutoksen tuulia

- Ollut jo pitkään sateenkaarikansan tapa perheellistyä
  - Naispari + miespari, samaa sukupuolta oleva pariskunta + itsellinen henkilö, tai kaksi itsellistä
  - Useimmiten pitkäaikainen tuttavuus/ystävyyys takana tai halu tarjota vanhemmuuden mahdollisuus
- Nyt murroksessa -> yhä enemmän itsellisiä cis-heteroihmisiä (cis = syntymässä määritelty sukupuoli tuntuu omalta)
  - Itsellisiä
  - Pariskuntia, joilla ei raskausmahdollisuutta
  - Uusperheitä, joissa toisella ei lapsia
- Koti-inseminaatioista klinikoille

Vahvuudet

- + Vanhemprien voimavarat ja jaksaminen
- + Ajankäyttö
- + Vanhemmuuden ja vastuun jakaminen
- + Roolimallien/hoivaajien määrä
- + Taloudellinen turva
- + Tukiverkosto
- + Yhteisen hyvän vaaliminen

Haavoittuvuudet

- Hätiköiminen
- Suostuminen johonkin vastoin tahtiaan
- Tunne- ja vuorovaikutustaidot
- Vanhemmuuden tuomat muutokset
- Avun hakeminen
- Ulkopuolelta kohdistetut paineet
- Yhteiskunnan tuen ulkopuolelle jääminen
  - Julkiset hedelmöityshoidot
  - Lainsäädäntö
  - Vaillinaiset tukipalvelut
  - Tunnistamattomuus

Onnistumisen avaimia

- On jokaisen perheenjäsenen edun mukaista, että kaikki yhdessä varjelevat turvallisuuden tunteen syntyä kaikissa vanhemmissa.
- Toimiva vanhemmuussuhde lapsen hyvinvoinnin turvatekijä.
- On luotava tilanteita tuoda esiin tunteitaan, epävarmuuttaan, pelkoaan -> Keskustelukulttuurin eteen on tehtävä töitä.
- Yhteinen tahto rakentaa lapsen elämän edellytyksiä.
- Uskallettava luottaa vanhemmuuskumppaneihin, osattava antaa anteeksi.
- Toisten vanhempien vanhemmuutta tuetaan puhumalla lapsille heistä paljon ja positiivisesti – se on lapsen etu.

Kumppanuusvanhemmaksi-hanke

- Tietoa ja tukea
- Ennakkovalmennus
- Luentoja, speed dateja
- Vertaistoimintaa eri vaiheessa oleville
  - Suunnittelijat ja pohtijat
  - Asiassa etenevät
  - Vanhemmat, lapsiperheet
- Kumppanuusvanhemmaksi.fi –sivusto
- Ammattilaisten kouluttaminen

Pysy ajan tasalla

- Verkkosivut
  - <https://www.kumppanuusvanhemmaksi.fi/>
- Postituslista, 4-5 sähköpostia vuodessa
  - <https://q.surveypal.com/Kumppanuus-postituslista>
- Facebook-sivu
  - <https://www.facebook.com/kumppanuusvanhemmaksi/>

os mitä vaan kysyttävää aiheeseen liittyen, apua
a.
panuusvanhemmaksi.fi

paamisia
nnittelun tueksi
t / yrittävät mennä solmuun
e!

ukea

- Neuvontapalvelu, jos mitä vaan kysyttävää aiheeseen liittyen, apua aiesopimukseen jne.
  - neuvonta@kumppanuusvanhemmaksi.fi
  - 050 321 0048
- Henkilökohtaisia tapaamisia
  - pohdinnan ja suunnittelun tueksi
  - jos asiat menevät / yrittävät mennä solmuun
- Myös ammattilaisille!

Kumppanuusvanhemmaksiksi

Kiitos!